

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

25. Pendente lite super exemptione, an exemptus adversus Ordinarium in
possessione exemptionis manutenendus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

à probatione privilegii seu exemptionis. *Franc. cap. cum persona §. si verò num. 1. vers. Et sic de privileg. in 6. Castr. l. si solemnibus num. 3. C. de fide instr. Innoc. cap. recepimus de privilegii. Idque ut sentit Innoc. d. cap. recepimus, nisi possessio exemptionis qualita sit ex clausula seu titulo ad Judicium percepta libertatis.*

Q U A E S T I O XXIV.

Exemplaria Exemptionum qualiter authenticentur.

DE modo exhibendi in judicio Exemptiones, formam præbet nobis constitutio Bonifaciana in *cap. cum persona de privileg. in 6.* de qua satis locuti sumus libro primo qu. 8. de exemptionatione vero sic habet Fumus: Exemplaria (inquit) sic authenticantur, si Judex diligenter inspiciat, & tunc plures notarii subscribant, quod Judex sic fecit & invenit integra, unus etiam Notarius sufficit auctoritate judicis: ita ille in *Aurea Armilla verb. Privilegium numer. 15. Abb. cap. si instrumenta ubi DD. de fide instr. fieri autem potest ejusmodi exemptio coram ordinario, nam istud est voluntarie jurisdictionis, ad quam exemptiones non extenduntur, ut probatum est supra lib. 1. cap. 46. vers. pro affirmativa.*

De innovatione autem nihil attinet hoc loci dicere, siquidem licet in concessione exemptionis de jure non sit opus citatione partis, ex quo privilegium non sit actus judicialis, *Jafon. l. Gallus §. Et quod si tantum num. 14. de liberis & posth. & latè dixi lib. 1. quest. 12.* In innovatione tamen privilegii, aliud vilum est, velut tractavi jam allegata questione duodecima.

Q U A E S T I O XXV.

Pendente lite super exemptione, an quis adversus Ordinarium in possessione manutendus?

U Tique, licet enim quis possideat contra jus commune, non ideo tamen in sua possessione turbandus est. *Geminian. cap. cum persona de privileg. in 6. ubi Francus in §. si verò num. 1.* prout quoque lite pendente super concessione aut validitate privilegii possessor usu suæ possessionis interdicti non potest. *Abb. cap. 1. ut lite pendente,* Idque, ut inquit Gemin. & Fumus, dummodo adsit aliqua probatio, etiam si non foret sufficiens per quam possidentis intentio justificetur. *Quæ tamen tum demum vera sunt, quando possessio allegatur titulata ex privilegio, secus vero si præscriptione, privilegium enim hoc in casu favorable est &*

A a

præscriptio odiosa, ideoque ordinarius potest uti sua jurisdictione contra eum qui contendit se exemptum per præscriptionem pendente lite, donec de præscriptione plenè probaverit, non verò contra eum, qui dicit se Exemptum ex privilegio, aut ex privilegio & præscriptione simul, etiam pendente appellatione à sententia lata in præjudicium exemptionis, quia appellatio neminem private possessione sua potest late Franc. d. §. si vero nu. 2. & 3. ubi etiam Auth. & DD. Ang. Fumus ubi supra, & dicitur est supra lib. 1. quest. 6. Gaill. lib. 1. obs. 144. num. 10.

Q U Æ S T I O X X V I .

Libellus seu articuli in causa Exemptionis quales esse debeant

S V M M A R I U M .

1. Articuli quomodo debeat amissio.
2. Præscriptio qualiter deduci debeat.
3. Exemptio ab omni jurisdictione præscribi non potest.
4. Libellus est revocandus, in quo Episcopus petit jus ab Ecclesia quam libellus exemptam.

Exemptio nem acquiritur tantum dupliciter, privilegio scilicet & præscriptione, ex eis quæ hæcenus dicta sunt, sit hæc manifestum. In libellanda exemptione de qua extenore privilegii constat, nihil hic est singulariter animadvertendum.

At verò si agatur de exemptione seu privilegio amisso, quia hæcenus, lib. 1. qu. 7. diximus, ad earum probatoriam substantiam requiri scripturam nisi dicatur amissa, tria hoc casu amissionis erunt articulanda, primò tenor instrumenti, 2. publicum seu authenticum fuisse, 3. illud esse amissum, nec enim alterum horum sufficeret. *Ad solennia de fustitia & jure tom. 2. disputat. 448. fol. 870. Abbas cap. Cum olim de Privilegiis. Felin cap. sicut col. 6. de re. judica. Alex. cons. 196. vol. 2. Barib. & DD. l. sicut iniquum C. de fide instr. & Auth. si quis in aliquo C. de edendo, licet sufficiant ad hoc conjunctim probandum, duo testes, quamvis actus amissus majorem solemnitatem postulabat. Molina ubi supra.*

At verò, in articulanda præscriptione exemptionis, necesse juxta Parisium deducere possessionem continuam, pacificam cum bona fide, per tempus legitimum. *laussine. Paris. cons. 65. vol. 4. per tot. DD. cap. 1. de præscrip. in 6. latè Balben de præscrip. in 5. parte principali quest. 11. & 12. Præterea, oportet ponere aliquem alium jurisdictionem præscripsisse, alioquin enim teste Rota ejusmodi articuli de exemptione à jurisdictione ordinarii etiam à tanto tempore, quod non extet memoria, impertinentes essent, nec admittendi, nisi in eis detur Prælato qui hujusmodi jurisdictionem præscripsit. Rota de præscrip. decis. In novis. Felin. cap. Cum non li-*